

IZBA SKARBOWA W ZIELONEJ GÓRZE

F-077/I/025/KW/1
obowiązuje od 01.04.2014

KW2.0710.0004.15
0801-KW.0710.21.2015
UNP: 0801-16-004770

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Izba Skarbowa w Zielonej Górze na podstawie art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185 poz. 1092) przeprowadziła kontrolę w trybie zwykłym w Urzędzie Skarbowym w Świebodzinie w zakresie *Prawidłowość przebiegu procesu egzekucyjnego podatkowych i niepodatkowych należności budżetowych*.

Kontrolę przeprowadzili: starszy inspektor Pani Maja Dudek, starszy komisarz skarbowy Pani Patrycja Kozłowska w dniach od 18 czerwca 2015 r. do 25 czerwca 2015 r., na podstawie upoważnienia do kontroli nr 011/2015/US z dnia 16 czerwca 2015 r., które okazano przed przystąpieniem do czynności kontrolnych Zastępcy Naczelnika Urzędu Skarbowego w Świebodzinie Pani Agnieszce Jarmolińskiej.

Kontrolę wpisano do ewidencji kontroli urzędu skarbowego w pozycji nr 2/2015.

USTALENIA

1. Organizacja pracy komórek realizujących zadania z zakresu egzekucji administracyjnej.

W Urzędzie Skarbowym w Świebodzinie zadania z zakresu egzekucji administracyjnej realizuje Samodzielny Referat Egzekucji Administracyjnej. Pracę w okresie kontrolowanym w zakresie prowadzenia komórki określają następujące akty prawa wewnętrznego:

- Regulamin organizacyjny Urzędu Skarbowego w Świebodzinie wprowadzony Zarządzeniem nr 4/2014 Dyrektora Izby Skarbowej w Zielonej Górze z dnia 31 marca 2014 r. obowiązujący do 31.03.2015 r.
- Regulamin organizacyjny Urzędu Skarbowego w Świebodzinie wprowadzony Zarządzeniem nr 33/2015 Dyrektora Izby Skarbowej w Zielonej Górze z dnia 01 kwietnia 2015 r.
- Instrukcja I.EG.002/2 – Egzekucja zobowiązań podatkowych, obowiązująca od dnia 29.02.2012 r.
- Instrukcja I.EG.003/2 – Egzekucja zobowiązań na rzecz wierzycieli obcych, obowiązująca od dnia 29.02.2012 r.
- Zarządzenie nr 04/2015 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Świebodzinie z dnia 09 marca 2015 r. w sprawie wprowadzenia wytycznych dotyczących zarządzania zaległościami podatkowymi w Urzędzie Skarbowym w Świebodzinie.

Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym Urzędu Skarbowego w Świebodzinie Samodzielny Referat Egzekucji Administracyjnej podlega bezpośrednio Naczelnikowi Urzędu Skarbowego. Pracą kontrolowanej komórki kieruje komornik skarbowy Pani Katarzyna Śron-Ślusarz, ponadto w Samodzielnym Referacie Egzekucji Administracyjnej zatrudnionych jest 6 osób – 3 pracowników na stanowisku inspektora oraz 3 pracowników jako starszy inspektor.

Pracownicy w ramach jednego zespołu egzekucyjnego podejmują czynności egzekucyjne i stosują środki egzekucyjne w celu realizacji wniosków o przeprowadzenie egzekucji należności pieniężnych objętych tytułami wykonawczymi oraz wniosków o zabezpieczenie należności pieniężnych objętych zarządzeniami zabezpieczenia przewidzianymi w ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji od chwili wpływu sprawy do przygotowania sprawy do archiwizacji. Tytuły wykonawcze oraz zarządzenia zabezpieczenia realizowane są przez zespół egzekucyjny, zgodnie z opisami stanowisk pracy oraz powierzonymi zakresami obowiązków. Zespołem egzekucyjnym kieruje i koordynuje jego prace komornik skarbowy kierownik Samodzielnego Referatu Egzekucji Administracyjnej.

Zakresy obowiązków wszystkich pracowników komórki egzekucyjnej są zgodne z regulaminem oraz przepisami wewnętrznymi, opisują takie same zadania, co pozwala na zapewnienie zastępowalności. W celu ujednolicenia obowiązków dla wszystkich pracowników komórki, dokonano zmian w zakresach czynności w lutym 2015 r., jednak w zespole występuje specjalizacja wykonywanych zadań:

- wprowadzanie tytułów wykonawczych, korespondencja z wierzycielami,
- prowadzenie postępowania egzekucyjnego, w tym dokonywanie zajęć wierzytelności, egzekucja w terenie, rozliczenie uzyskanych kwot,
- orzecznictwo w postępowaniu egzekucyjnym, gromadzenie i analiza materiału w prowadzonych postępowaniach egzekucyjnych pod kątem ich efektywności.

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości.

2. Wszczynianie egzekucji.

W trakcie kontroli oceniono terminowość wszczynania egzekucji przez kontrolowany organ na podstawie tytułów wykonawczych, które wpłynęły do Urzędu w okresie od 01.11.2014 r. do 30.11.2014 r. oraz od 01.02.2015 r. do 28.02.2015 r. Z badanych 20 spraw w 6 przypadkach ustalono, że egzekucję wszczęto po upływie 60 dni od daty wpływu tytułu wykonawczego do organu egzekucyjnego, w tym w 1 sprawie tytuł wykonawczy dotyczył należności podatkowej. Należy zauważyć, że brak podjęcia niezwłocznych czynności w celu zastosowania środka egzekucyjnego w tych przypadkach spowodowany był odnotowaniem w systemie EGAPOLTAX i nadaniem klauzuli skierowania tytułów wykonawczych do egzekucji z opóźnieniem. W sprawie 158678 dotyczącej należności podatkowej, również nie nastąpiło niezwłoczne skierowanie tytułu egzekucyjnego do realizacji w drodze egzekucji, a samo postępowanie do dnia kontroli nie zostało wszczęte. Zarówno tytuły wykonawcze, które wpłynęły w listopadzie 2014 r. (nr 158496, 158664, 158547, 158678), jak i w lutym 2015 r. (nr 158593, 161617, 161378) zarejestrowano z opóźnieniem w systemie informatycznym tj. w okresie od 57 dni do 78 dni. Po skierowaniu spraw do realizacji w drodze egzekucji, dokonywano analizy danych zgromadzonych o zobowiązaniach.

Według wyjaśnień kierownika komórki egzekucyjnej przyczyny opóźnień w ewidencjonowaniu tytułów wykonawczych w tym okresie wynikały ze zmian organizacyjnych w komórce egzekucyjnej oraz braku od miesiąca listopada 2014 r. osoby zatrudnionej na umowę zlecenie, która zajmowała się wprowadzaniem tytułów wykonawczych do systemu informatycznego.

W kontrolowanym obszarze stwierdzono:

Uchybienia:

1. Długi upływ czasu pomiędzy wpływem tytułu wykonawczego do Urzędu, a skierowaniem go do realizacji w drodze egzekucji w sprawach o numerach 158496, 158664, 158678, 158547, 158593, 161617, 161378.

Nieprawidłowości:

Nie stwierdzono.

3. Przebieg postępowania egzekucyjnego (poszukiwanie majątku zobowiązanego, stosowanie środków egzekucyjnych).

Działania podejmowane przez organ egzekucyjny powinny być systematyczne i bezzwłoczne, a czynności zmierzać do zakończenia prowadzonego postępowania egzekucyjnego poprzez zapłatę należności, bądź umorzenie w przypadkach przewidzianych przepisami prawa.

W celu weryfikacji działań podjętych przez kontrolowany urząd, sprawdzeniem objęto 20 tytułów wykonawczych, które wpłynęły do organu egzekucyjnego w listopadzie 2014 r. oraz w lutym 2015 r. niezakończonych na dzień 30.04.2015 r., a także 10 postępowań zakończonych w okresie 01.03.2015 r. do 30.04.2015 r. Ponadto zweryfikowano 9 spraw niezakończonych, w których ostatnią czynnością uznaną za środek egzekucyjny było zajęcie ruchomości, a także oceniono skuteczność podejmowanych działań w 10 postępowaniach trwających przynajmniej od 01.04.2013 r., również takich, w których nie zastosowano środka egzekucyjnego. Spośród badanych 49 tytułów wykonawczych 31 obejmowało zaległości podatkowe. Próbkę wybrano na podstawie raportu z hurtowni danych WHTAX Obszar EGA-SPRAW Arkusz 4.3.1. *Lista tytułów wykonawczych wg stanu na dzień 30.04.2015 r.*

3.1. Działania organu egzekucyjnego prowadzone na podstawie czynnych tytułów wykonawczych, które wpłynęły do organu egzekucyjnego w listopadzie 2014 r. lub w lutym 2015 r. oraz zakończonych tytułów wykonawczych w okresie 01.03.2015 r. do 30.04.2015 r.

W trakcie kontroli postępowań prowadzonych przez organ egzekucyjny na podstawie przedłożonej dokumentacji oraz wyjaśnień wykazano, że organ egzekucyjny podejmował pewne czynności w celu ustalenia majątku o zobowiązanym na podstawie dostępnych danych w bazach informatycznych, a następnie stosował środki w postaci zajęcia wierzytelności, jednak w kontrolowanej próbie stwierdzono przypadki, gdy nie podejmowano wszystkich możliwych działań w celu ustalenia informacji o zobowiązanym i jego majątku. Ponadto analiza kontrolowanych spraw nie wskazała na każdorazowe i niezwłoczne podejmowanie intensywnych działań zmierzających do pozyskania informacji o majątku zobowiązanego, w szczególności nie były w tym zakresie kierowane zapytania do innych organów, a z przekazanych do kontroli akt egzekucyjnych i wyjaśnień nie wynikało, by dokonywano gromadzenia i analizy informacji o zobowiązanym. Przebieg kontrolowanych spraw wskazuje na brak jednoczesnego podejmowania zróżnicowanych działań w celu ustalenia składników majątku zobowiązanego, w szczególności, gdy ustalenia dokonywane na podstawie dostępnych danych w urzędzie lub podczas czynności w terenie nie doprowadziły do ich ujawnienia lub znaczącej realizacji należności w wyniku egzekucji z pieniędzy.

W toku kontroli ustalono, że w sprawie nr 157001 nie weryfikowano, w kontekście ewentualnego położenia majątku zobowiązanego, wszystkich adresów prowadzenia działalności znanych Urzędowi z prowadzonych baz danych. Czynności w toku egzekucji podejmowane były tylko w odniesieniu do adresu rejestracyjnego. Z akt wynika ponadto, że egzekwowane zobowiązanie zabezpieczone pozostaje zastawem skarbowym, nie podejmowano jednak czynności zmierzających do przeprowadzenia egzekucji z przedmiotu tego zastawu.

W sprawie nr 158678 także nie podjęto czynności zmierzających do ustalenia sytuacji majątkowej zobowiązanego, w kontekście wynikającej z baz Urzędu informacji o prowadzeniu działalności w Karpaczu. W okresie od lutego do czerwca 2015 r. nie podejmowano w sprawie żadnych czynności poza przeglądem informacji o zobowiązanym w urzędzie.

Ustalono również, że w sprawie nr 159868 z opóźnieniem dokonano zajęcia rachunku bankowego znajdującego w bazach Urzędu. Egzekucję wobec zobowiązanego prowadzono poprzez dokonywanie pobrania należności u zobowiązanego, natomiast jak wynika z przedstawionej dokumentacji wezwania do podatnika oraz do biura rachunkowego w celu wykazania informacji o zobowiązanym i jego majątku wystosowano w trakcie kontroli.

Ponadto w sprawie nr 159884 stwierdzono brak podjęcia sprawnych działań w celu ustalenia stanu majątkowego podmiotu i uzyskania informacji o zobowiązanym od podmiotów zewnętrznych. Egzekucja w kontrolowanej sprawie prowadzona była poprzez czynności dokonywane w terenie, natomiast z opóźnieniem skierowano zapytania do instytucji zewnętrznych.

Natomiast w sprawie nr 158664 w dniu 18 marca 2015 r. dokonano czynności pobrania pieniędzy od zobowiązanego, nie spisano jednak żadnych ustaleń odnośnie jego stanu majątkowego, a w toku postępowania nie kierowano także zapytań o majątek zobowiązanego do instytucji zewnętrznych.

Zapytania do instytucji zewnętrznych nie były kierowane także w sprawie nr 157054, ponadto przez prawie rok sytuacja zobowiązanego nie była monitorowana w terenie. Ostatnie ustalenia w tym zakresie dokonane zostały poprzez spisanie protokołu o stanie majątkowym w dniu 12.08.2014 r.

Ustalono również, że w sprawie nr 158547 nie podejmowano także działań w celu monitorowania w terenie sytuacji zobowiązanego.

W kontrolowanej próbie wystąpiły przypadki, w których późne zaewidencjonowanie tytułu egzekucyjnego w EGAPOLTAX wpłynęło jednocześnie na brak skuteczności dokonanych w trakcie postępowania czynności egzekucyjnych.

W sprawie nr 158593 tytuł wykonawczy wpłynął do kontrolowanego Urzędu dnia 27.11.2014 r., a zaewidencjonowany został w bazie EGAPOLTAX dnia 23.01.2015 r. Należy zwrócić uwagę, iż podatnik złożył w dniu 26.11.2014 r. deklarację PIT-37 za 2013 r. z wykazaną nadpłatą podatku w kwocie 2146 zł, którą zwrócono podatnikowi bez dokonania jej zajęcia przez komórkę egzekucyjną. Zwrot zaksięgowano z datą 08.12.2014 r., czyli po 11 dniach od wpływu tytułu wykonawczego do Urzędu, ale przed utworzeniem tytułu w systemie EGAPOLTAX, który wykazywał kwotę należności 4000 zł.

Ponadto w sprawie 161617 tytuł egzekucyjny, który wpłynął do organu egzekucyjnego w dniu 11.02.2015 r., został zaewidencjonowany w EGAPOLTAX 28.04.2015 r. Dnia 20.05.2015 r. dokonano zajęcia wynagrodzenia za pracę, jednak nie było ono skuteczne, gdyż w odpowiedzi udzielonej przez pracodawcę zobowiązany pozostawał w zatrudnieniu do 16.05.2015 r.

Na podstawie kontroli 10 tytułów egzekucyjnych zakończonych w okresie od 01.03.2015 r. do 30.04.2015 r. należy stwierdzić, że Urząd podejmował działania w wyniku niewłaściwych ustaleń lub braku analizy stanu sprawy, a także braku bieżącego monitorowania wymagalności egzekwowanych zobowiązań.

W wyniku kontroli ustalono, że w sprawie nr 3690 w dniu 11.03.2015 r. odnotowano w systemie zakończenie egzekucji z uwagi na jej bezskuteczność. W powyższym zakresie organ egzekucyjny nie wydał postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego w trybie art. 59 § 2 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Ustalono również, że sprawa nie została przekazana w 2004 r. do Urzędu Skarbowego w Drezdenku, powinno to nastąpić w związku ze zmianą właściwości organu egzekucyjnego wynikającą ze zmiany terytorialnego zasięgu działania Urzędu Skarbowego w Świebodzinie. Nie odnotowano także by od dnia 27 sierpnia 2001 r. w sprawie podejmowane były jakiegokolwiek czynności.

Ponadto w sprawie nr 34946 postanowieniem z dnia 26.03.2015 r. nr EA/5112-33/23632 Naczelnik Urzędu Skarbowego w Świebodzinie orzekł o umorzeniu przedmiotowego postępowania jako bezskutecznego. Powyższe nastąpiło niezależnie od uprzedniego przejęcia tego postępowania do łącznego prowadzenia w wyniku zaistniałego zbiegu egzekucji przez komornika sądowego na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Świebodzinie z dnia 27.11.2007 r. Kontrolowany organ pominął również fakt, iż przejęte postępowanie zostało umorzone postanowieniem komornika sądowego z dnia 30.12.2009 r.

Przebieg sprawy nr 158355 również nie wskazuje na prowadzenie bieżącej analizy stanu postępowania. Ustalenia w zakresie stanu majątkowego zobowiązanego pochodzą bowiem z kwietnia 2014 r., natomiast w 2015 r. podjęto kolejne nieefektywne próby zajęcia wierzytelności i po zweryfikowaniu informacji o zobowiązanym jedynie na podstawie bazy POLTAX wydano postanowienie nr EA/5112-31/15/22397 z dnia 24.03.2015 r. o umorzeniu postępowania egzekucyjnego.

Także przebieg postępowania nr 61493 wskazuje na brak bieżącego monitorowania wymagalności egzekwowanych zobowiązań. Postępowanie egzekucyjne zostało bowiem umorzone jako

bezsukutezne postanowieniem nr EA/5112/39/15/24712 z dnia 30.03.2015 r. Analiza biegu terminu przedawnienia zaległości wskazuje, że po 30.06.2013 r. ich egzekucja możliwa była jedynie z przedmiotu hipoteki. Jednakże zabezpieczenie to wygasło wskutek egzekucyjnej sprzedaży nieruchomości przez Komornika Sądowego w czerwcu 2008 r. Tym samym po upływie terminu przedawnienia nieuprawnione było prowadzenie egzekucji, a tym samym nieuzasadnione było wskazanie jako przesłanki jego umorzenia bezsukuteczności postępowania egzekucyjnego.

Ustalono również, że sprawa 152361 została odnotowana w systemie jako zakończona z uwagi na jej wycofanie przez wierzyciela przed wszczęciem egzekucji. Analiza akt wykazała natomiast, że w sprawie tej doszło do doręczenia zobowiązanemu odpisu tytułu wykonawczego w dniu 5.03.2015 r. oraz zawiadomienia o zajęciu rachunku bankowego. Powyższe nastąpiło pomimo przekazanej do organu egzekucyjnego informacji wierzyciela z dnia 23.12.2013 r. o wykonaniu obowiązku. Pomimo bowiem tej informacji tytuł został skierowany do egzekucji w dniu 8.07.2014 r. poprzez nadanie klauzuli, co nastąpiło dodatkowo po roku od wpływu tytułu do organu egzekucyjnego w dniu 26.06.2013 r.

W wyniku kontroli stwierdzono:

Uchybienia:

1. Brak lub podjęcie z opóźnieniem działań w celu pełnego ustalenia aktualnego majątku i informacji o zobowiązanym w sprawach nr 159868, 159884, 158547, 157054, 158664, 157001 i 158678.
2. Brak niezwłocznego podejmowania czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych w sprawie nr 157001.
3. Brak bieżącej analizy stanu postępowania w sprawach o nr 3690, 158355, 34946, 61493 i 152361.

Nieprawidłowości:

1. W sprawie nr 158593 dokonanie przez kontrolowany Urząd zwrotu nadpłaty podatnikowi, pomimo wpływu do Urzędu i posiadania przez organ egzekucyjny tytułu wykonawczego.
2. Naruszenie właściwości do wydania postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego w sprawie nr 34946.
3. Brak wydania postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego w sprawach nr 152361 i 3690.
4. Wadliwa ocena przesłanek uzasadniających zakończenie postępowania egzekucyjnego w sprawie nr 61493.

3.2. Działania organu egzekucyjnego dotyczące realizacji środków egzekucyjnych w postaci zajęcia ruchomości.

W trakcie kontroli na podstawie 9 tytułów wykonawczych poddano ocenie działania organu egzekucyjnego po zastosowaniu środka egzekucyjnego w postaci zajęcia ruchomości. Badane sprawy obejmowały wszystkich zobowiązanych posiadających tytuły wykonawcze pozostające czynne na dzień rozpoczęcia kontroli i w których ostatnim środkiem zastosowanym przez organ egzekucyjny było zajęcie ruchomego składnika majątku.

W wyniku kontroli ustalono, że w 4 postępowaniach zajęte ruchomości podlegały sprzedaży w drodze licytacji lub sprzedaży „z wolnej ręki”, jednak uzyskane kwoty nie pozwoliły na uregulowanie całości kwoty zaległości zobowiązanych. W 2 sprawach pomimo przeprowadzenia niesukuteznych licytacji, nie podjęto natomiast innych form sprzedaży zajętej ruchomości. Ponadto w 2 przypadkach dokonanie sprzedaży zajętych ruchomości nie było możliwe z uwagi na udziałowy charakter własności zobowiązanego.

Stwierdzono, że prowadzenie egzekucji z ruchomości nie jest realizowane konsekwentnie, z zachowaniem należytej dynamiki postępowania. Odnotowano przypadki, w których dokonywane w postępowaniu ustalenia nie znajdowały przełożenia na dalsze czynności podejmowane w sprawie egzekucyjnej, a także nie podejmowano zróżnicowanych działań, w celu ustalenia składników majątku zobowiązanego.

W sprawie nr 57092, na podstawie spisanego w dniu 13.12.2005 r. protokołu o stanie majątkowym zobowiązanego wynikało że jest on współwłaścicielem zajętego pojazdu. Pomimo powyższej informacji, nie podjęto dalszych czynności wyjaśniających w tym zakresie, jak i nie zastosowano procedury przewidzianej w art. 97 §4 lub 4a ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji dot. zajęcia udziału w ruchomości. Zajęcie nie zostało też uchylone, natomiast protokół z dnia 13.10.2010 r. zawiera już informację, że zobowiązany nie posiada pojazdu.

Ponadto w postępowaniu nr 129086 zajęcia pojazdu dokonano w dniu 20 marca 2015 r., podczas gdy informację z CEPIK o tym składniku majątku zobowiązanego organ egzekucyjny posiadał już w dniu 11.06.2012 r.

W prowadzonym postępowaniu nr 41908 i nr 34863 pomimo nieskutecznych licytacji w dniu 27.04.2004 r., nie podjęto innych form sprzedaży zajętej ruchomości. W sprawie nr 41908 ruchomości nie zostały odebrane zobowiązanemu, który wg ustaleń organu obecnie przebywa za granicą (z ustaleń policji z dnia 9 kwietnia 2009 r. wynika, że zobowiązany od trzech lat pracuje w Anglii), natomiast jak wynika z dokumentacji sprawy prowadzonej od 2003 r. organ egzekucyjny nie podjął bieżącej analizy w kontekście określenia dalszych czynności w sprawie.

W sprawach nr 85743 i 89705 prowadzonych wobec jednego zobowiązanego dokonano zajęcia ruchomości w 2009 r. i 2010 r. Czynności w celu dokonania sprzedaży przeprowadzono w 2010 r., jednak kwota uzyskana ze sprzedaży pokryła zaledwie niewielką część zaległości Spółki. Natomiast od 2012 r. organ egzekucyjny nie podejmował żadnych czynności w sprawach.

Ponadto w kontrolowanej próbie wystąpił przypadek (postępowanie nr 156035), w którym zajęcia ruchomości dokonał w 2012 r. inny organ egzekucyjny, natomiast tytuł egzekucyjny został przekazany do Urzędu Skarbowego w Świebodzinie w celu prowadzenia egzekucji z nieruchomości położonej na terenie działania kontrolowanego organu. Należy jednak zauważyć, że tytuł wykonawczy został zaewidencjonowany w systemie EGAPOLTAX po upływie 3 miesięcy od daty wpływu do organu egzekucyjnego.

W kontrolowanym obszarze stwierdzono:

Uchybienia:

1. Brak niezwłocznego podejmowania czynności umożliwiających realizację środka w sprawach o nr 129086, 41908 i 57092.
2. Brak bieżącej analizy zgromadzonych danych w kontekście określenia dalszych czynności w sprawach o nr 129086, 41908 i 57092.
3. Brak podjęcia działań od 2012 r. w celu ustalenia informacji o sytuacji majątkowej zobowiązanego w sprawach nr 89705 i 85743.
4. Długi upływ czasu od daty wpływu tytułu egzekucyjnego do organu do daty zaewidencjonowania danych w systemie EGAPOLTAX w sprawie nr 156035.

Nieprawidłowości:

Nie stwierdzono.

3.3. Działania organu egzekucyjnego w sprawach prowadzonych co najmniej od 01.04.2013 roku.

W celu weryfikacji skuteczności i efektywności podejmowanych działań przez Urząd Skarbowy w Świebodzinie, kontrolą objęto również 10 spraw egzekucyjnych niezakończonych na dzień sporządzenia raportu, które wpłynęły do organu egzekucyjnego najpóźniej 31.03.2013 r.

Ustalenia kontroli nie wskazały na każdorazowe podejmowanie przez Urząd intensywnych działań zmierzających do pozyskania informacji o majątku zobowiązanego, a także na dokonywanie bieżącej analizy stanu prowadzonych postępowań, w kontekście efektywności działań egzekucyjnych i określenia dalszego sposobu prowadzenia postępowania egzekucyjnego.

W trakcie kontroli stwierdzono, że we wszystkich przypadkach objętych kontrolą nie podejmowano niezbędnych działań w celu zakończenia postępowania. Wykazano zbyt długie okresy, w których czynności w sprawie nie były podejmowane, a także brak różnorodnych działań zmierzających do ustalenia informacji o zobowiązanym, a tym samym efektywnego zakończenia

postępowania egzekucyjnego. W postępowaniach stwierdzono niewystarczające czynności w zakresie kierowania zapytań o zobowiązanie do innych organów i instytucji, a także brak analizy czynności dokonywanych w toku postępowania, zmierzających do zastosowania środka egzekucyjnego, w szczególności wystąpił przypadek przypisania kosztów egzekucyjnych do czynności, w sytuacji braku wyjaśnienia czy w sprawie w istocie doszło do zajęcia wierzytelności.

W toku kontroli stwierdzono następujące uchybienia i nieprawidłowości:

Uchybienia:

1. Podejmowanie czynności egzekucyjnych z opóźnieniem w sprawach nr 118210 i 123231.
2. Brak jednoczesnego prowadzenia czynności zmierzających do kompleksowego i niezwłocznego ustalenia sytuacji majątkowej zobowiązanego w sprawach o nr 118210, 111339, 123231, 126127, 137711, 119334, 129519, 99039.
3. Brak oceny dotychczasowych efektów podejmowanych działań egzekucyjnych, w kontekście celowości kontynuowania postępowania w sprawie nr 99039.
4. Brak pogłębionej analizy danych o zobowiązaniu, w kontekście możliwości realizacji dochodzonych zaległości w sprawie nr 49733.
5. Zaewidencjonowanie tytułu wykonawczego w systemie EGAPOLTAX z opóźnieniem – po upływie 282 dni w sprawie nr 137711.

Nieprawidłowości:

1. Brak podjęcia od grudnia 2013 r. czynności zmierzających do kompleksowego i niezwłocznego ustalenia sytuacji majątkowej zobowiązanego w sprawie nr 132655.

OCENA KONTROLOWANEJ DZIAŁALNOŚCI

Działania Urzędu Skarbowego w Świebodzinie w zakresie *przebiegu procesu egzekucyjnego podatkowych i niepodatkowych należności budżetowych* należy ocenić **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

W zakresie organizacji pracy komórki realizujących zadania z zakresu egzekucji administracyjnej nie stwierdzono nieprawidłowości. W kontrolowanym Urzędzie wprowadzono zmiany w zakresach czynności, a także w organizacji pracy komórki egzekucyjnej w celu ujednolicenia wykonywania obowiązków przez pracowników Samodzielnego Referatu Egzekucji Administracyjnej i stosowania Wytycznych dotyczących zarządzania zaległościami podatkowymi w urzędzie skarbowym przekazanych przez Izbę Skarbową.

W toku kontroli zweryfikowano czynności podejmowane w celu niezwłocznego wszczęcia postępowania egzekucyjnego. W kontrolowanej próbie 20 spraw, które wpłynęły do organu w listopadzie 2014 r. i lutym 2015 r., w 35% Urząd podjął z opóźnieniem czynności zaewidencjonowania tytułów wykonawczych w systemie EGAPOLTAX, a tym samym działania w celu wszczęcia postępowania.

Ponadto ustalono, że wystąpiły uchybienia oraz nieprawidłowości w przebiegu prowadzonych przez organ egzekucyjny sprawach. W kontrolowanych postępowaniach egzekucyjnych stwierdzono brak niezwłocznego działania w podejmowaniu czynności mających na celu realizację zobowiązania, brak oceny dotychczasowych efektów podejmowanych działań i pogłębionej analizy danych o zobowiązaniu. Ustalono również, że mimo nieskutecznej egzekucji i braku informacji o majątku w bazach Urzędu organ egzekucyjny nie podejmował lub podejmował z opóźnieniem działania mające na celu ustalenie majątku zobowiązanego. Ponadto wystąpiły przypadki błędnego działania organu w zakresie wydawania postanowień o umorzeniu postępowania egzekucyjnego. Na ocenę w kontrolowanym obszarze miał wpływ fakt, iż uchybienia zostały stwierdzone w większości spraw objętych kontrolą.

NIEPRAWIDŁOWOŚCI

W Urzędzie Skarbowym w Świebodzinie w zakresie *przebiegu procesu egzekucyjnego podatkowych i niepodatkowych należności budżetowych* stwierdzono następujące uchybienia i nieprawidłowości:

Uchybienia:

1. Długi upływ czasu pomiędzy wpływem tytułu wykonawczego do Urzędu, a skierowaniem go do realizacji w drodze egzekucji i zaewidencjonowaniem w systemie EGAPOLTAX w 7 przypadkach.
2. Długi upływ czasu od daty wpływu tytułu egzekucyjnego do organu do daty zaewidencjonowania danych w systemie EGAPOLTAX w 2 sprawach.
3. Brak lub podjęcie z opóźnieniem działań w celu pełnego ustalenia aktualnego majątku i informacji o zobowiązanym w 7 postępowaniach.
4. Brak niezwłocznego podejmowania czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych w 4 sprawach.
5. Brak bieżącej analizy stanu postępowania w 5 sprawach.
6. Brak bieżącej analizy zgromadzonych danych w kontekście określenia dalszych czynności w 3 postępowaniach.
7. Brak podjęcia działań od 2012 r. w celu ustalenia informacji o sytuacji majątkowej zobowiązanego w 2 sprawach.
8. Podejmowanie czynności egzekucyjnych z opóźnieniem w 2 sprawach.
9. Brak jednoczesnego prowadzenia czynności zmierzających do kompleksowego i niezwłocznego ustalenia sytuacji majątkowej zobowiązanego w 8 sprawach.
10. Brak oceny dotychczasowych efektów podejmowanych działań egzekucyjnych, w kontekście celowości kontynuowania postępowania w 1 sprawie.
11. Brak pogłębionej analizy danych o zobowiązanym, w kontekście możliwości realizacji dochodzonych zaległości w 1 postępowaniu.

Nieprawidłowości:

1. W 1 sprawie dokonanie przez kontrolowany Urząd zwrotu nadpłaty podatnikowi, pomimo posiadania przez organ egzekucyjny tytułu wykonawczego.
2. Naruszenie właściwości do wydania postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego w 1 przypadku.
3. Brak wydania postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego w 2 sprawach.
4. Wadliwa ocena przesłanek uzasadniających zakończenie postępowania egzekucyjnego w 1 sprawie.
5. Brak podjęcia od grudnia 2013 r. czynności zmierzających do kompleksowego i niezwłocznego ustalenia sytuacji majątkowej zobowiązanego w 1 sprawie.

ZALECENIA

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami Izba Skarbowa w Zielonej Górze zaleca:

1. Wzmocnić mechanizmy nadzoru nad wypełnianiem obowiązków przez pracowników komórki egzekucyjnej oraz podejmowanymi działaniami w zakresie postępowania egzekucyjnego.
2. Dokonać weryfikacji wieloletnich nieefektywnych postępowań egzekucyjnych pod kątem możliwości zastosowania środków egzekucyjnych zmierzających do zakończenia prowadzonych postępowań przez zapłatę należności bądź umorzenie tych postępowań w przypadkach przewidzianych przepisami prawa.
3. Dokonać weryfikacji postępowań prowadzonych na podstawie tytułów wykonawczych obejmujących: zaległości z tytułu zaliczek oraz zaległości z okresów zagrożonych przedawnieniem, w celu weryfikacji zasadności prowadzenia egzekucji.

4. Poddać weryfikacji postępowania egzekucyjne, w których pozostają niezrealizowane zajęcia ruchomości pod kątem doprowadzenia do realizacji środka egzekucyjnego.
5. Uzgodnić sposób dokumentowania uzyskanych w toku prowadzonych spraw informacji, które mają znaczenie dla dalszego prowadzenia postępowania egzekucyjnego.
6. Omówić z pracownikami organu egzekucyjnego stwierdzone uchybienia i nieprawidłowości w celu wyeliminowania ich w przyszłości, w szczególności przez zwrócenie uwagi na konieczność podejmowania działań polegających na uzyskiwaniu informacji w zakresie sytuacji majątkowej o zobowiązanym, niezbędnych do efektywnego prowadzenia postępowania, a także bieżącej analizy zgromadzonych danych w kontekście określenia dalszych czynności w postępowaniach oraz omówienie zasad i przesłanek zakończenia postępowania egzekucyjnego.
7. Podjąć czynności w celu bieżącego wprowadzania danych do systemu informatycznego EGAPOLTAX.

Termin złożenia informacji o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia wyznacza się do dnia 31 marca 2016 r.

Wystąpienie pokontrolne liczy łącznie 9 stron.

Zielona Góra, dnia 29.01.2016

Kierownik jednostki kontrolującej

mgr Barbara Zbaraszczyk
W Zielonej Górze
ds. KONTROLI EGAPOLTAX
(data i podpis)
29.01.2016